

Opetustoimen henkilöstökoulutus 2023

Tausta ja tavoitteet

Valtion rahoittaman opetustoimen henkilöstökoulutuksen tavoitteena on edistää opetustoimessa ja varhaiskasvatuksessa toimivan henkilöstön jatkuvaa oppimista ja tasa-arvoisia mahdollisuuksia kehittää ammatissa tarvittavaa osaamista. Henkilöstökoulutuksella tuetaan koulutuspoliittisten uudistusten toimeenpanoa ja kehitetään toimintaympäristön muutoksiin sopeutumisessa tarvittavaa osaamista.

Opettajankoulutusta on kehitetty vuodesta 2016 opetus- ja kulttuuriministeriön asettamassa Opettajankoulutusfoorumissa laajassa yhteistyössä korkeakoulujen ja opetusalan sidosryhmien kesken. Henkilöstökoulutus tukee omalta osaltaan opettajankoulutusfoorumien valmisteleman kehittämisohjelman ja sen toimeenpanosuunnitelman linjauksia. Kehittämisohjelma on asettanut kolme tavoitetta opettajien perus- ja perehdyttämiskoulutukselle sekä uranaikaiselle jatkuvalla oppimiselle: laaja-alainen perusosaaminen, uutta luova asiantuntijuus ja toimijuus sekä oman osaamisen ja oppilaitoksen kehittyminen.

Henkilöstökoulutus on tarkoitettu varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja taiteen perusopetuksessa, perusopetuslain (628/1998) mukaisessa aamu- ja iltapäivätoiminnassa, ammatillisessa koulutuksessa, aikuiskoulutuksessa ja vapaassa sivistystyössä työskentelevän henkilöstön osaamisen kehittämiseen. Koulutukseen osallistuvien henkilöiden tulee työskennellä edellä mainittujen koulutusasteiden tai -muotojen oppilaitoksissa tai yksiköissä.

Opetustoimen henkilöstökoulutuksissa otetaan huomioon yhteisön ja yksilön tarpeet. Tarjoamalla eri tavoin toteutettua henkilöstökoulutusta tuetaan henkilöstön yhtäläisiä mahdollisuuksia kehittää osaamistaan koko työuran ajan. Digitaalisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen ja työpaikalla tapahtuva oppiminen edistävät mahdollisuuksia osallistua koulutukseen. Koulutukseen osallistuminen tukee paikallisia kehittämis- ja täydennyskoulutussuunnitelmia sekä vahvistaa koko työyhteisön osaamisen kehittymistä. Henkilöstön osaamisen kehittämisen lähtökohtia ovat tietoperustaisuus sekä ajankohtaisiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaaminen.

Säädösperusta ja muut ohjausasiakirjat

- Valtionavustuslaki 688/2001
- Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettu laki 1705/2009 ja asetus 1766/2009
- Valtion talousarvio 2023
- Hallitusohjelma 2019, 10.12.2019
- [Valtioneuvoston koulutuspoliittinen selonteko 2021](#)
- [Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma 2022–2026](#)

Henkilöstökoulutuksen tavoitteena on, että

- opetustoimen henkilöstöllä on yhtäläiset mahdollisuudet kehittää osaamistaan
- johtajien ja esimiesten johtamistaidot paranevat
- oppiaine- ja alakohtainen osaaminen sekä pedagogiset ja arviointiosaamisen taidot syvenevät
- oppimisyhteisöjen hyvinvointi paranee
- koulutusuudistusten toimeenpanossa tarvittava osaaminen vahvistuu
- tietoperustaisuuden hyödyntäminen, tarvelähtöisyys ja tulevaisuuden osaamistarpeiden ennakointi kehittyvät
- kestävä elämäntapa sekä koulutuksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus vahvistuvat.

Kuka voi hakea

Hakijoina voivat olla kunnat, kuntayhtymät, rekisteröidyt yhteisöt tai säätiöt, yliopistot ja ammattikorkeakoulut. Hakijayhteisöiltä edellytetään osaamista ja kokemusta henkilöstökoulutuksesta kasvatuksen tai opetuksen toimialoilla.

Haettava rahoitus ja rahoituskausi

Opetushallitus asettaa haettavaksi valtion vuoden 2023 talousarvioon sisältyvästä opetustoimen henkilöstökoulutuksen määrärahasta noin 15,4 miljoonaa euroa. Valtionavustukset asetetaan haettavaksi ehdolla, että eduskunta hyväksyy määrärahan valtion talousarvioon.

Avustusten käyttöaika alkaa valtionavustuspäätöksen päiväystä seuraavasta päivästä ja päättyy 30.6.2025.

Tässä erityisavustuksessa ei vaadita omarahoitusosuutta. Lopullinen edunsaaja on koulutukseen osallistuva henkilö eikä koulutusta järjestävä koulutusorganisaatio.

Hakeminen ja hakuohjeet

Haku alkaa 14.12.2022 ja päättyy 9.2.2023 klo 16.15. Avustushakemus täytetään sähköisessä hakujärjestelmässä osoitteessa.

[Linkki hakulomakkeelle](#)

Hakemus tulee olla tallennettuna sähköiseen hakujärjestelmään viimeistään haun päättymispäivänä klo 16.15, jolloin hakulomake sulkeutuu.

Hakijan tulee ilmoittaa hakulomakkeella allekirjoitusosoikeidellisten henkilöiden, yhteyshenkilön sekä hakijan virallinen sähköpostiosoite. Näihin osoitteisiin lähetetään linkki käsittelyyn jätetystä hakemuksesta sekä myöhemmin tehtävä sähköinen päätös. Hakemusta ei allekirjoiteta.

Opetustoimen henkilöstökoulutuksissa toivottavaa on, että hankkeita toteutetaan useamman toimijan verkostoissa siten, että koulutusten sisällöt liittyvät monipuolisesti koulutusteemaan ja toimijoiden erilaista osaamista hyödynnetään. Koulutusten suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota koulutettavapäivän sekä osallistujakohtaisen keskimääräisen kustannuksen kohtuullisuuteen. Yhteishankkeissa yksi hakijoista (hankkeen yhteyshenkilö) lähettää yhden, yhteisen hakemuksen. Hakemuksesta tulee käydä ilmi kunkin toimijan rooli hankkeen suunnittelussa, toteutuksessa ja seurannassa.

Suosittelavaa on jo hakuvaiheessa laatia yhteistyöstä aiesopimukset yhteishankkeen osapuolten kesken. Myönteisen rahoituspäätöksen jälkeen yhteyshenkilön tulee tehdä yhteistyösopimukset kumppaneiden kanssa. Yhteistyösopimuksen laatimisessa tulee noudattaa Opetushallituksen ohjetta, joka löytyy Opetushallituksen verkkosivuilta [Ohje valtionavustuksen hakijalle ja käyttäjälle](#).

Henkilöstökoulutuksen valtionavustus kattaa avustettavasta koulutushankkeesta aiheutuvat menot, jotka jäävät organisaation lopulliseksi kustannukseksi. Se on tarkoitettu koulutuksesta aiheutuviin välittömiin menoihin, joita ei olisi syntynyt ilman kyseistä hanketta ja jotka ovat välttämättömiä hankkeen toteutumisen kannalta. Valtionavustuksella voidaan kattaa vain hankkeen välittömät menot sekä sellaiset menoerät, joiden osalta voidaan osoittaa välitön aiheuttamisperuste. Tällaisia ovat esimerkiksi osuus kouluttajan palkasta, työtilan vuokra suhteessa hankkeessa käytettyyn työaikaan ja koulutukseen käytettyjen tilojen vuokra koulutusajalta. Matkustuskustannukset hyväksytään valtion matkustussäännön mukaisesti. Avustuksella ei voi kattaa ulkomaan matkakuluja. Valtionavustushankkeen kustannuksiksi ei hyväksytä laskennallisia ja prosentuaalisia kustannuseriä, jotka eivät perustu hankkeesta aiheutuviin todellisiin menoihin ja jotka olisivat syntyneet ilman kyseistä hankettakin.

Valtionavustuksella ei rahoiteta esimerkiksi tutkimustoimintaa, koulutukseen osallistuvien palkka-, sijais-, matka-, ruokailu-, kahvitus- ja majoituskuluja, laitehankintoja, painatuskuluja, messu- tai tapahtumaosallistumisia tai messuesittelyjä, ohjaus- tai muiden suunnitteluryhmien kuluja, työnohjausta, pienryhmämentorointia (3–5 henkilöä) eikä yksittäisiin osallistujiin kohdistuvia profilointi- tms. kuluja.

Valtionavustusta ei voida myöntää pelkästään yhden opetuksen/koulutuksen järjestäjän (esimerkiksi yhden kunnan) tai oppilaitoksen ylläpitäjän henkilöstölle tarkoitettuun koulutukseen. Avustuksen hakijan tulee kiinnittää erityistä huomiota lähi- ja/tai verkkokoulutuksen ja itsenäisen työn väliseen tasapainoon. Itsenäisen työn osuus ei saa olla liian suuri.

Yhteys muihin hankkeisiin sekä rahoitusmuotoihin tulee selvästi esittää hankesuunnitelmassa sekä hankkeen talousarviossa.

Valtionavustuksen käytössä, hankkeen taloudenpidossa ja hankkeeseen liittyvissä hankinnoissa on lisäksi noudatettava Opetushallituksen verkkosivuilla olevaa ohjetta [Ohje valtionavustuksen hakijalle ja käyttäjälle \(pdf\)](#).

Haun teemat

Vuoden 2023 Opetustoimen henkilöstökoulutuksen pääteemat ovat

- Oppiaine- ja alakohtainen osaaminen
- Kielellinen ja kulttuurinen osaaminen
- Arviointiosaaminen
- Digitaalinen osaaminen sekä teknologian pedagoginen hyödyntäminen
- Kestävyysosaaminen
- Osallisuus, turvallisuus ja hyvinvointi
- Oppimisen tuki, ohjaus ja yksilölliset oppimispolut
- Jatkuva oppiminen
- Yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen ja johtamisosaaminen

Hakemusta laadittaessa valitaan ensin teema-alue, jolle hankesuunnitelmaa esitetään. Sen jälkeen valitaan pääasiallinen kohderyhmä ja muut mahdolliset kohderyhmät. Erityisesti toivotaan koulumuodot ylittäviä, poikkihallinnollisia ja eri sidosryhmät mukaan ottavia koulutuksia. Teemasta riippumatta koulutuksissa vahvistetaan myös digitaalisia taitoja.

Vuoden 2023 Opetustoimen henkilöstökoulutuksen pääteemat

Oppiaine- ja alakohtainen osaaminen

Tässä teemassa on kolme painopistettä: 1) laaja-alaisen perusosaamisen kehittäminen, 2) kansallisen lukutaitostrategian 2030 toimeenpanon tukeminen ja 3) toista kotimaista kieltä opettavien opettajien ammatillisen kehittämisen ja yhteistyömahdollisuuksien edistäminen.

Opettajankoulutuksen kehittämisohjelma asettaa yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi opetushenkilöstön **laaja-alaisen perusosaamisen kehittämisen** työuran eri vaiheissa. Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen sekä taiteen perusopetuksen koulutuksissa kehitetään tietyn oppiaineen ja oppimiskokonaisuuksien tai oppimisen alueiden tai taiteenalan pedagogista ja didaktista osaamista. Ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön koulutuksissa kehitetään syvällistä, tutkimusperustaista oman alan substanssiosaamista.

Kansallisen lukutaitostrategian 2030 toimeenpanoa tukevissa koulutuksissa

vahvistetaan opetushenkilöstön monilukutaito-osaamista ja yhteistyötä. Koulutuksissa voidaan käsitellä esimerkiksi

- monilukutaitoa sekä kielitietoista opetusta osana kaikkien oppiaineiden opetusta
- monilukutaidon sekä luku- ja kirjoitustaidon opetusmenetelmiä ja työtapoja
- sanataidetta
- kriittistä lukutaitoa, medialukutaitoa ja lukemista digitaalisissa ympäristöissä
- lukemisen ja lukutaidon tukemista ja arviointia.

Toista kotimaista kieltä opettavien opettajien ammatillista kehittymistä ja yhteistyömahdollisuuksien edistämistä tukevissa koulutuksissa vahvistetaan Toisen kotimaisen kielen kehittämisohjelman toimeenpanoa. Koulutuksilla tavoitellaan sitä, että motivaatio toisen kotimaisen kielen opiskeluun lisääntyy ja oppilaille tarjoutuu autenttisia mahdollisuuksia käyttää toista kotimaista kieltä.

Koulutuksissa voidaan käsitellä esimerkiksi seuraavia teemoja:

- kielen opiskeluun motivoivia käytäntöjä ja menetelmiä eri koulutusmuodoissa
- äidinkielenomaisen suomen tai ruotsin kielen opetusta
- kehittämisohjelmassa tuotettavaa tukimateriaalia
- verkosto- ja sidosryhmätoimintaa
- kielisuihkutoimintaa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.

Kielellinen ja kulttuurinen osaaminen

Koulutusten tehtävänä on tarjota osallistujille tutkimusperustaista tietoa, menetelmiä ja toimintamalleja kielellisen ja kulttuurisen osaamisen vahvistamiseen. Koulutukset tukevat kielitietoisuuden toimintakulttuurin kehittämistä ja maahanmuuttotaustaisten oppijoiden kotoutumista.

Koulutukset voivat käsitellä esimerkiksi

- kielitietoista opetusta sekä kielitietoisia työtapoja
- kielitietoisien ja kielellisesti monimuotoisen oppimisyhteisön johtamista
- maahanmuuttaneiden perustaitojen vahvistamista
- suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -opetuksen kehittämistä
- romanikielen, saamen ja karjalan kielen opetuksen kehittämistä
- oman äidinkielen opetuksen kehittämistä
- perusopetukseen valmistavan opetuksen kehittämistä
- tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen kehittämistä
- kulttuuritietoisuutta
- kulttuuriperintökasvatusta.

Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa sisällöt voivat liittyä muun muassa

- kielitaidon näkemiseen osana ammattitaitoa
- sisältöjen ja kielenoppimisen yhdistämisen menetelmiin
- monikieliseen opetukseen
- monipuolisiin kielipolkuihin
- toisen asteen yhteistyökäytäntöjen ja verkko-opetuksen tukemiseen kielenopetuksessa
- kielitietoiseen mentorointiin työelämässä oppimisjaksoilla.

Linkki kulttuuriperintöstrategiaan:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164109/OKM_2022_17.pdf

Linkki Suomen romanikielen elvytysohjelma: <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/suomen-romanikielen-elvytysohjelma-toimenpide-esityksineen>

Linkki Kielipoliittiseen ohjelmaan: <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/164216>

Arviointiosaaminen

Oppilaan ja opiskelijan arviointiin liittyvän osaamisen vahvistamiseksi tarjottavissa koulutuksissa voidaan käsitellä kunkin koulumuodon kannalta keskeisiä arviointiin liittyviä muutoksia ja yhtenäisen arviointikulttuurin kehittämistä perusteiden linjausten mukaisesti. Koulutuksissa voidaan käsitellä esimerkiksi seuraavia aiheita:

- perusopetuksen arvioinnin linjauksia sekä päättöarvioinnin ja 6. luokan lukuvuosi-arvioinnin uusia kriteerejä
- lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaista arviointia
- suullisen kielitaidon ja puheviestintätaitojen arviointia lukiossa
- ammatillisten perustutkintojen arviointikriteerien soveltamista ja yhteisten tutkinnon osien arviointikriteerien käyttöönottoa
- ammatillisen koulutuksen arviointiosaamisen vahvistamista
- aikuisten perusopetuksen opiskelijoiden päättöarviointia ja alkuvaiheen arviointia uusien kriteerien mukaisesti
- taiteen perusopetuksessa perusteiden mukaisen arvioinnin toteuttamista ja laajan oppimäärän arvioinnin kehittämistä
- vapaan sivistystyön oppivelvollisuuskoulutukseen sekä vapaatavoitteisen koulutuksen osaamisperusteisuuteen liittyvää arviointia.

Digitaalinen osaaminen sekä teknologian pedagoginen hyödyntäminen

Tieto- ja viestintäteknologia luo jatkuvasti uusia mahdollisuuksia monipuolista oppimisympäristöjä ja oppimista. Tämän hyödyntäminen edellyttää, että opetushenkilöstöllä on

riittävästi pedagogista ja digitaalista osaamista soveltaa tieto- ja viestintäteknologiaa tehokkaasti oppimisen edistämiseen. Digitaalisten resurssien tarkoituksenmukaisella valinnalla ja käytöllä on tärkeä merkitys mielekkäiden oppimistilanteiden luomisessa. Myös tietoturvasta huolehtiminen sekä kyky toimia vastuullisesti ja turvallisesti verkossa on yhä tärkeämpää. Koulutuksella voidaan edistää monipuolisesti digitaalisten ympäristöjen käyttöä opetuksessa ja oppimisen tukena.

Digitaaliseen osaamiseen liittyvissä koulutuksissa voidaan käsitellä esimerkiksi seuraavia aiheita:

- digitaalisen osaamisen kuvauksia (julkaistu Uudet lukutaidot - kehittämisohjelmassa)
- avointen digitaalisten oppimateriaalien tuottamista
- kyberturvallisuuden liittyvän osaamisen vahvistamista
- opetuksen toteutusta verkkovälitteisesti sekä esimerkiksi simulaatioin, robotiikan avulla tai AR- ja VR- sovelluksin.

Kestävyysosaaminen

Kestävän elämäntavan vahvistamisessa keskiössä ovat ilmastovastuu, luontokadon pysäyttäminen, planetaarinen terveys ja kiertotalous. Koulutukset keskittyvät kestävyysosaamiseen liittyvien tietojen, taitojen ja asenteiden vahvistamiseen johtamisessa, opettamisessa ja ohjauksessa, sekä yksiköiden toimintakulttuurissa. Koulutukset voivat kohdentua kestävästä kehitystä koskevan eurooppalaisen osaamiskehityksen soveltamiseen. Kestävyysarvojen ilmentämiseen liittyvät koulutukset voivat kohdistua kestävästä elämäntapaa vahvistaviin alakohtaisiin, oppiainekohtaisiin tai ammattialakohtaisiin ratkaisuihin. Kestävän elämäntavan vahvistamiseen liittyvissä koulutuksissa huomioidaan oppimisen pedagogiset ratkaisut, digitalisaation hyödyntäminen, tietoperustaisuus, käytännönläheisyys ja uudet teknologiat. Kestävästä kehitystä koskeva eurooppalainen osaamiskehys

Osallisuus, turvallisuus ja hyvinvointi

Kasvu- ja oppimisympäristön fyysinen, psyykinen ja pedagoginen turvallisuus ovat edellytyksiä hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi. Yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden eri näkökulmien huomioiminen sekä oppijoiden oman ja yhteisen toimijuuden vahvistaminen rakentavat perustan sosiaalisesti kestäväälle kehitykselle.

Opetustoimen henkilöstökoulutuksen tehtävänä on tarjota osallistujille tutkimusperustaista tietoa, menetelmiä ja toimintamalleja, joilla lasten, nuorten ja aikuisten osallisuutta, turvallisuutta ja hyvinvointia voidaan edistää. Päämääränä on kehittää toimintakulttuuria siten, että jokainen kokee tulevaisuutensa kohdatuksi ja olevansa yhteisönsä kyvykäs ja merkityksellinen toimija.

Koulutuksilla tuetaan esimerkiksi

- globaali- ja demokratiakasvatusta
- yhteisöllisen opiskelu- ja oppimisympäristön kehittämistä
- tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmien toimeenpanon tukea mukaan lukien sukupuolten moninaisuus
- kiusaamisen, väkivallan (ml. sukupuolistunut väkivalta ja rasismi) ja häirinnän vastaisen toimintakulttuurin kehittämistä
- koulujen ja oppilaitosten turvallisuutta edistävää toimintakulttuuria
- asuntolatoiminnan kehittämistä.

Oppimisen tuki, ohjaus ja yksilölliset oppimispolut

Kasvun ja oppimisen tuella on keskeinen tehtävä koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamisessa. Oppijoilla on oikeus saada riittävä tuki niin varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa kuin toisen asteen opinnoissa, sekä oppimispolun nivelvaiheissa. Tuen tulee olla yksilöllisesti ja pitkäjänteisesti suunniteltua, joustavaa ja tarpeen mukaan muuttuvaa sekä tasalaatuista. Opetustoimen henkilöstökoulutuksen tehtävänä on tarjota tutkimusperustaista tietoa, menetelmiä ja toimintamalleja, joilla tuetaan oppijoiden kasvua ja oppimista, yksilöllisiä oppimispolkuja sekä johtamista. Tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa tärkeää on ottaa huomioon myös erityisryhmät, esimerkiksi maahanmuuttotilanteiset opiskelijat.

Koulutuksen tarkoituksena on varmistaa varhaisen tuen ja ennalta ehkäisevän työotteen toteutumista, oppimisvaikeuksien tunnistamista sekä inklusion vahvistamista kaikissa kasvatus-, opetus- ja koulutustilanteissa. Koulutuksilla vahvistetaan henkilöstön pedagogista ja ohjauksellista taitoa kohdata oppilas tai opiskelija. Varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa tavoitteena on myös tukea erityispedagogista osaamista ja kolmiportaisen tuen järjestämistä ja toteuttamista. Lukion opettajille suunnatussa koulutuksessa tuetaan erityisopetukseen ja muuhun oppimisen tukeen liittyvää osaamista. Ammatillisessa koulutuksessa tuetaan opintojen henkilökohtaistamisen sekä osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen prosessien vahvistamista sekä tutkinnon perusteista poikkeamisen soveltamista. Keskeisiä ovat myös työelämässä oppimisen ja työelämäyhteistyön prosessien tuki sekä soveltuvien työpaikkojen saatavuuden varmistamisen ja työpaikkaohjaajien perehdyttämisen käytännöt.

Koulutusta voidaan tarjota moniammatillisen yhteistyön kehittämiseen ja yhteisopettajuuden käytäntöjen tukemiseen. Tärkeää on tukea myös oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanoa, nivelvaiheiden pedagogiikkaa ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä. Ohjaustarvetta on esimerkiksi koulutukseen hakeutumisasiässä ja keskeyttämissituaatioissa.

Henkilöstökoulutuksen avulla vahvistetaan oppilaanohjaajien sekä opettajien edellytyksiä ja laaja-alaista osaamista toteuttaa oppilaan- ja opinto-ohjausta ja uraohjausta. Koulutusten tavoitteena on kehittää ja vahvistaa oppilaan- ja opinto-ohjauksen laadukasta toteutumista, toimintatapoja, tutkimusperustaisuutta, systemaattisuutta sekä jatkumoa peruskoulusta toiselle asteelle, mutta myös siitä eteenpäin jatko-opintoihin ja työelämään. Koulutuksilla noudatetaan Opinto-ohjauksen kehittämissuunnitelman suuntaviivoja.

Jatkuva oppiminen

Jatkuva oppiminen kattaa sekä formaalin, muodollisen koulutusjärjestelmän mukaisen oppimisen, että koulutusjärjestelmän ulkopuolella ja siitä täysin riippumatta tapahtuvan oppimisen. Jatkuva oppiminen vaatii opetushenkilöstön laaja-alaista ja jatkuvaa osaamisen kehittämistä ja eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Tarvitaan toimintatapoja ja välineitä (ml. digitaaliset ratkaisut) osaamistarpeiden kartoitukseen sekä osaamisen tunnistamiselle ja tunnustamiselle erilaisissa osaamisen määrittelytilanteissa.

Koulutusta voidaan tarjota esimerkiksi seuraavilla aihealueilla:

- osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen liittyvän osaamisen vahvistaminen
- jatkuvan oppimisen toteuttamiseen liittyvä verkostotoiminnan yhteistyöosaaminen, jatkuvan oppimisen palveluekosysteemityöhön kytkeytyminen, oppilaitos- ja elinkeinoelämän rajapintojen ja yhteistyön vahvistaminen sekä osaamisen ennakointi

- osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen uudet työkalut ja toimintamallit: digitaalisten työkalujen käyttöönotto ja pienet osaamiskokonaisuudet
- vapaan sivistystyön osaamisperusteiset koulutusmallit.

Yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen ja johtamisosaaminen

Yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen ja johtamisosaamisen vahvistaminen liittyvät kehittämis- ja kokeilukulttuurin edistämiseen, opetussuunnitelmien sekä tutkintojen ja koulutusten perusteiden toimeenpanon johtamiseen, toimintaympäristön muutosten johtamiseen, strategiseen ja pedagogiseen johtamiseen, kestävän kehityksen osaamisen johtamiseen ja oppimisympäristöjen sekä digitaalisten kokonaisratkaisujen johtamiseen. Lisäksi koulutuksilla vahvistetaan laadun ja laatukulttuurin johtamista, hyvinvointijohtamista ja tuetaan oppilaitosjohtajien ja varhaiskasvatusjohtajien työhyvinvointia.

Koulutuksilla vahvistetaan johtamisen yhteisöllistä luonnetta sekä osallistavaa johtajuutta ja edistetään inklusiivisuuden johtamista. Koulutuksissa otetaan huomioon tutkimusten, arviointien ja palautteiden hyödyntäminen johtajan oman osaamisen ja yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittämisessä. Koulutukset voivat liittyä ammatilliseen vertaisvuorovaikutukseen, toimijuuden tukemiseen ja osaamisen jakamiseen työyhteisössä.

Koulutukset voivat kohdistua myös opettajajohtajuuteen, jolloin teemat voivat käsitellä opettajan vastuuta opetus- ja kasvatustyöstä, opettajaa oman työnsä johtajana ja kehittäjänä, opettajaa työyhteisön pedagogisena vaikuttajana ja tiimitason johtajana sekä jaettua johtamista opettajan näkökulmasta.

Työuran eri vaiheissa olevien henkilöiden osaamisen tunnistamiseen ja hyödyntämiseen, uran alkuvaiheissa olevien opettajien tuen kehittämiseen, ammatillisten haasteiden kohtaamiseen sekä ammatillisen vuorovaikutuksen tukemiseen liittyville koulutuksille on todettu olevan tarvetta.

Koulutuksilla edistetään ennakoivan ja oppivan toimintakulttuurin johtamista sekä yhteisöllisten toimintatapojen käyttöä. Koulutus voi olla myös johtajuuteen valmentavaa ja sitä voidaan suunnata esimerkiksi erilaisille johtajuus- ja kehittämistiimeille.

Näin hakemus arvioidaan

Myönteisen päätöksen saaminen edellyttää, että

- hakija on hakukelpoinen
- hakija on antanut pyydetyt selvitykset aiemmin myönnettyjen valtionavustusten käytöstä
- kohderyhmäehdot täyttyvät
- koulutushankkeen sisältö vastaa haettua teema-aluetta
- hakemukseen on liitetty Opetushallituksen Excel-pohjainen talousarvioehdotus
- talousarvio on laadittu annettuja ohjeita noudattaen.

Hakemukset arvioidaan seuraavien kriteerien perusteella:

- koulutuksen tarvelähtöisyys
- koulutuksen tietoperustaisuus
- haulle asetettujen tavoitteiden toteutuminen
- pitkäkestoisuus ammatillisen kehittymisen tukena
- ohjaus ja tuki koulutusohjelman suorittamisen varmistamiseksi
- hakijayhteisön osaaminen ja kouluttajien pätevyys

- hankkeen organisointi ja toteutus mukaan lukien tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen
- hankesuunnitelma on taloudellisesti realistinen
- tuotosten käyttökelpoisuus ja avoin jakaminen
- koulutuksen laajuuden (opintopistemäärä) suhde koulutuksen toteutustapaan ja sisältöön.

Rahoituspäätökset

Päätökset tehdään toukokuun 2023 alussa, kun kaikki hakemukset on käsitelty. Päätökset lähetetään hakemuksessa ilmoitetuille tahoille Opetushallituksen sähköisestä valtionavustusjärjestelmästä.

Lisätietoja antavat

Opetusneuvos Minna Harmanen, puh. 029 533 1481, kielellinen ja kulttuurinen osaaminen, arviointiosaaminen; Kansallisen lukutaitostrategian 2030 toimeenpano, toista kotimaista kieltä (S/R) opettavien opettajien ammatillisen kehittämisen ja yhteistyömahdollisuuksien edistäminen (perusopetus ja lukiokoulutus, taiteen perusopetus)

Opetusneuvos Elisa Helin, puh. 0295331280, oppiaine- ja alakohtainen osaaminen, osallisuus, turvallisuus ja hyvinvointi sekä oppimisen tuki, ohjaus ja yksilölliset oppimispolut (varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus)

Asiantuntija Kyösti Husso, puh. 029 533 1531, digitaalinen osaaminen sekä teknologian pedagoginen hyödyntäminen

Opetusneuvos Sonja Hyvönen, puh. 029 533 1072, ruotsinkielinen koulutus

Opetusneuvos Teijo Koljonen, puh. 029 533 1524, oppiaine- ja alakohtainen osaaminen sekä arviointiosaaminen (perusopetus ja lukiokoulutus), yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittäminen ja johtamisosaaminen

Opetusneuvos Marjaana Kopperi, puh. 029 533 8553, digitaalinen osaaminen sekä teknologian pedagoginen hyödyntäminen

Opetusneuvos Marjatta Säisä, puh. 029 533 1439, ammatillinen koulutus

Opetusneuvos Taija Paasilinna, puh. 029 533 1370, ammatillinen koulutus

Asiantuntija Mirka Råback, puh. 029 533 1184, vapaan sivistystyön koulutus, jatkuva oppiminen

Assistentti Tuula Kinnunen, puh. 029 533 1100, tekninen tuki

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@oph.fi

Opetusneuvos

Elisa Helin

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen
asianhallintajärjestelmässä.